توصیف دوره آموزشی

نام دوره:

گفتاردرمانی در اختلالات اکتسابی زبان

نیمسال تحصیلی:

نیمسال اول سال تحصیلی ۱۴۰۵-۱۴۰۶

مدرس (مدرسین- با درصد مشارکت): هر کدام نیمی از کلاس بصورت مساوی

- دکتر سمانه سازگارنژاد
- دکتر زهرا قریشی

جمعیت هدف:

دانشجویان کارشناسی ارشد گفتاردرمانی

پیامدهای یادگیری پایان دوره :

۱. مبانی نورولوژی زبان، ترمیم‌پذیری و مکانیسم‌ها و الگوهای بهبودی در آفازی را توضیح دهد و ارتباط آنها را با روند بهبود فرد دارای آفازی تحلیل کند.
۲. اصول ارزیابی مراجع‌محور آفازی را بر اساس چارچوب ICFتوضیح دهد و در تحلیل موارد بالینی به کار گیرد.
۳. روش‌های ارزیابی رسمی و غیررسمی آفازی را متناسب با ویژگی‌های مراجع انتخاب کند، به کار گیرد و یافته‌های حاصل را تفسیر نماید.
۴. رویکردهای درمانی آفازی را بشناسد و متناسب با ویژگی‌ها و نیازهای مراجع، رویکرد مناسب را انتخاب نماید.
۵. اختلالات درک شنیداری، بازیابی واژه، خواندن، نوشتن، پردازش جمله و گفتمان را بر اساس رویکردهای مطرح‌شده در درس ارزیابی و درمان نماید.
۶. کیفیت زندگی و مشارکت افراد دارای آفازی را ارزیابی کرده و از نتایج آن در تعیین اهداف و سنجش پیامدهای درمان استفاده نماید.
۷. ویژگی‌ها و الگوهای آفازی در افراد دوزبانه و چندزبانه را توضیح داده و اصول ارزیابی و درمان آن را به کار گیرد.
۸. علائم و مشکلات ارتباطی مرتبط با دمانس، سندرم نیمکره راست و آسیب مغزی ضربه‌ای را شناسایی کرده و اصول ارزیابی و درمان گفتاردرمانی در این اختلالات را توضیح دهد.

محتوای آموزشی دوره:

a. سرفصلهای آموزشی دوره:

۱. مبانی نورولوژی زبان، ترمیم‌پذیری و بهبودی در آفازی
۲. مکانیسم‌های بیوشیمیایی، فیزیولوژیک، ساختاری و رفتاری بهبود زبانی
۳. الگوها و زمانبندی بهبودی در آفازی
۴. اصول ارزیابی مراجع‌محور در آفازی
۵. کاربرد چارچوب ICFو A-FROMدر ارزیابی آفازی
۶. اصول و رویکردهای درمان آفازی با تأکید بر چارچوب ICF
۷. کیفیت زندگی، مشارکت و پیامدهای عملکردی در آفازی
۸. ارزیابی و درمان اختلالات جمله و گفتمان

۹. ارزیابی و درمان اختلالات واژه‌یابی، درک شنیداری، خواندن و نوشتن
۱۰. آفازی دوزبانه و چندزبانه؛ الگوهای بهبودی، ارزیابی و درمان
۱۱. دمانس و نقش گفتاردرمانی
۱۲. سندرم نیمکره راست؛ علائم، ارزیابی و درمان اختلالات ارتباطی
۱۳. آسیب مغزی ضربه‌ای؛ مشکلات شناختی ـ ارتباطی، ارزیابی و درمان

b. رفرانسهای آموزشی دوره:

2. Papathanasiou I, Coppens P. Aphasia and related neurogenic communication disorders. Jones & Bartlett Publishers; 2013.
3. Whitworth A, Webster J, Howard D. A cognitive neuropsychological approach to assessment and intervention in aphasia: A clinician's guide. Psychology Press; 2014.
4. Chapey, R., Duchan, J. F., Elman, R. J., Garcia, L. J., Kagan, A., Lyon, J. G., & Simmons Mackie, N. (2000). Life participation approach to aphasia: A statement of values for the future. *The ASHA leader*, *5*(3), 4-6.
5. Chapey R. Language intervention strategies in aphasia and related neurogenic communication disorders, Philadelphia: Lippincott, Williams 2008.
6. Elman, R. J. (2016). Aphasia centers and the life participation approach to aphasia: A paradigm shift. *Topics in Language Disorders*, *36*(2), 154-167.
7. LaPointe, L. Aphasia and Related Neurogenic Language Disorders. New York: Thieme Medical Publishers, 2005.
8. Bastiaanse, R., & Thompson, C. K. (Eds.). (2012). *Perspectives on agrammatism*. New York: Psychology Press.

متدهای آموزشی دوره:

سخنرانی تعاملی، بحث و پرسش و پاسخ، ارائه فردی و گروهی، نمایش فیلم و اسلاید، بارش فکری، حل مسئله، تحلیل موارد بالینی، استفاده از نوت‌های آموزشی، تمرین عملی و شبیه‌سازی فرایند ارزیابی و درمان

تعداد واحد آموزشی:

۲واحد

جایگاههای آموزشی دوره :

اتاق جلسات گروه گفتاردرمانی.

ارزشیابی های دوره :

ارزشیابی دانشجویان در طول دوره و در پایان دوره انجام می‌شود. ارزشیابی حیطه شناختی از طریق پرسش و پاسخ، مشارکت در بحث‌های کلاسی، حل مسئله، ارائه‌های شفاهی و کتبی و ارزشیابی تشریحی انجام می‌شود. مهارت‌های آموزش‌داده‌شده نیز از طریق تمرین‌های عملی، تحلیل موارد بالینی، گزارش‌ها و ارائه‌های شفاهی و کتبی مورد ارزشیابی قرار می‌گیرند.

طرح درس

اهداف شناختی:
دانشجو در پایان درس بتواند مبانی نورولوژی زبان، ترمیم‌پذیری و روند بهبود آفازی را توضیح دهد؛ اصول ارزیابی و درمان آفازی را بر اساس مدلها و چارچوب‌های مطرح‌شده در درس تحلیل کند؛ رویکردهای مختلف ارزیابی و درمان را مقایسه کند؛ و بر اساس یافته‌های بالینی درباره انتخاب روش ارزیابی و مداخله مناسب تصمیم‌گیری نماید.

اهداف روانی ـ حرکتی:
دانشجو بتواند در فعالیت‌های آموزشی و شبیه‌سازی‌شده، روش‌های منتخب ارزیابی آفازی را به کار گیرد، اطلاعات حاصل از ارزیابی را ثبت و تفسیر نماید، اهداف درمانی مناسب تدوین کند و اجرای فرایندهای منتخب ارزیابی و درمان را تمرین نماید.

اهداف نگرشی:
دانشجو در فرایند ارزیابی و درمان فرد دارای آفازی به مراجع‌محوری، نیازها و اولویت‌های فرد، مشارکت وی در تصمیم‌گیری، فعالیت و مشارکت اجتماعی، کیفیت زندگی و تفاوت‌های فردی، فرهنگی و زبانی توجه نماید.

برنامه هفتگی درس

- **جلسات ۱ الی ۷ : دکترسازگارنژاد**
- جلسات ۷ الی ۱۴ دکتر قریشی
- جلسه ۱۵: رفع اشکال

شماره	اهداف ویژه رفتاری	سرفصل (محتوا)	روشهای آموزشی	فعالیت یاد دهنده	فعالیت یادگیرنده	زمان و نحوه ارزیابی	منبع
۱	دانشجو بتواند مفاهیم ترمیم‌پذیری و بهبود در آفازی، مکانیسم‌های اصلی بهبود و الگوها و زمانبندی آن را توضیح دهد.	- مفاهیم بهبود و تعمیم‌پذیری و ارتباط بین آنها الگوها و زمانبندی بهبود مکانیسم‌های بیوشیمیایی، فیزیولوژیک، ساختاری و رفتاری بهبود زبانی در آفازی	ارائه شفاهی توسط مدرس به همراه بحث، پرسش و گفتگو	آموزش سرفصل، نمایش اسلاید ، طرح سؤال در ذهن یادگیرنده	مطالعهٔ منبع درسی معرفی‌شده، پاسخ به پرسش‌ها در نمایش اسلاید، پاسخ به سؤالات مطر شده و شرکت فعال در مباحث	پاسخ به پرسش‌ها و شرکت فعال در مباحث، حضور موثر و فعال در کلاس درس	Papathanasiou I, Coppens P, Potagas C. Aphasia and related neurogenic communication disorders. ۲۰۱۳, Jones & Bartlett Learning, chapter ۳.
۲	دانشجو بتواند رویکردهای ارزیابی آفازی بر اساس ICF را توضیح دهد و مؤلفه‌های آن را در تحلیل و ارزیابی یک	فرایند ارزیابی بر اساس الگوی مراجع‌محور کاربرد مدل ICF و عناصر آن در ارزیابی آفازی رویکردهای مراجع‌محور و	ارائه شفاهی توسط مدرس به همراه بحث، پرسش و گفتگو	آموزش سرفصل، نمایش اسلاید ، طرح سؤال در ذهن یادگیرنده	مطالعهٔ منبع درسی معرفی‌شده، پاسخ به پرسش‌ها در نمایش فیلم و اسلاید، پاسخ به سؤالات طرح‌شده و	پاسخ به پرسش‌ها، مشارکت فعال در بحث، حل مسئله و انجام تمرین مربوط به کاربرد ICFدر ارزیابی آفازی	Papathanasiou I, Coppens P, Potagas C. Aphasia and related neurogenic communication disorders. ۲۰۱۳, Jones & Bartlett Learning, chapter ۴. Kagan, A. (۲۰۱۱, August). A-

	مورد بالینی به کار گیرد. .	مشارکت‌محور در ارزیابی آفازی			شرکت فعال در مباحث، کار عملی بر روی نوت‌های کوتاه آموزشی		FROM in action at the Aphasia Institute. In *Seminars in speech and language* (Vol. ۳۲, No. ۰۳, pp. ۲۱۶-۲۲۸). © Thieme Medical Publishers. Chapey, R., Duchan, J. F., Elman, R. J., Garcia, L. J., Kagan, A., Lyon, J. G., & Simmons Mackie, N. (۲۰۰۰). Life participation approach to aphasia: A statement of values for the future. *The ASHA leader*, ۵(۳), ۴-۶. https://pubs.asha.org/doi/abs/۱۰.۱۰۴۴/persp۳.SIG۱۷.۶۹ https://www.asha.org/practice/icf/?srsltid=AfmBOoq-cwA۵۸-TievdDBR۲hFxr۳BEkO۵I۸۸fT_m۸RWSMcLEBxQQ۴tHV
۳	دانشجو بتواند رویکردهای درمانی آفازی بر اساس ICF را توضیح دهد و اصول آن را در تعیین جهت درمان یک مورد بالینی به کار گیرد.	فرایند درمان در آفازی بر اساس الگوی مراجع‌محور کاربرد مدل ICF و عناصر آن در درمان آفازی	ارائه شفاهی توسط مدرس به همراه بحث، پرسش و گفتگو ،	آموزش سرفصل، نمایش اسلاید ، طرح سؤال در ذهن یادگیرنده، توزیع نوت-های کوتاه آموزشی	مطالعهٔ منبع درسی معرفی‌شده، پاسخ به پرسش‌ها در نمایش اسلاید، پاسخ به سؤالات طرح‌شده و شرکت فعال در مباحث، کار عملی بر روی نوت‌های کوتاه آموزشی	پاسخ به پرسش‌ها، مشارکت فعال در مباحث، حل مسئله و تمرین و تکمیل گواهی SCA	Papathanasiou I, Coppens P, Potagas C. Aphasia and related neurogenic communication disorders. ۲۰۱۳, Jones & Bartlett Learning, chapter ۶. https://www.asha.org/siteassets/uploadedfiles/icf-aphasia.pdf Galletta, E. E., & Barrett, A. (۲۰۱۴). Impairment and functional interventions for aphasia: having it all. *Current physical medicine and rehabilitation reports*, ۲(۲), ۱۱۴-۱۲۰. https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/۲۹۱۷۳۷۱۲/

مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه علوم توانبخشی

							https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/۳۹۳۵۰۷۴۶/
۴	دانشجو بتواند اختلالات جمله و گفتمان در آفازی را توضیح دهد و رویکردهای ارزیابی و درمان آنها را معرفی و مقایسه کند. .	رویکرد کیفیت زندگی محور کلیدی و تعاریف موضوع کیفیت زندگی ابزار سنجش کیفیت زندگی در آفازی رابطهٔ موضوع کیفیت زندگی با کل پروسه ارزیابی و درمان آفازی	ارائه کنفرانس شفاهی توسط دانشجویان با نظارت مدرس، همراه با بحث، پرسش و پاسخ، نمایش فیلم و نمونه‌های آموزشی	معرفی منابع، کمک در فهم مطالب، پاسخ به پرسش‌ها و جمع‌بندی مطالب، توزیع نوت‌های کوتاه آموزشی، آموزش سرفصل	مطالعهٔ منبع درسی معرفی‌شده، ارائهٔ کنفرانس در زمینه موضوع، شرکت فعال در مباحث، کار عملی بر روی نوت‌های کوتاه آموزشی	ارزیابی کنفرانس شفاهی و ارائه کتبی، مشارکت در مباحث، پاسخ به پرسش‌ها و انجام فعالیت‌های مرتبط با ارزیابی و درمان جمله و گفتمان	Papathanasiou I, Coppens P, Potagas C. Aphasia and related neurogenic communication disorders. ۲۰۱۳, Jones & Bartlett Learning, chapter ۱۴. https://www.google.com/url?q=https://www.aphasia.ca/health-care-providers/education-training/self-directed-elearning/&source=gmail&ust=۱۷۸۸۷۰۷۲۴۲۳۶۲۰۰۰&usg=AOvVaw۱Vt۳ZFox۹vjh۳VlAyCL۶۸b
۵	دانشجو بتواند اختلالات واژه‌یابی، درک شنیداری، خواندن و نوشتن در آفازی را توضیح دهد و اصول ارزیابی و درمان آنها را بیان کرده و در موارد آموزشی به کار گیرد. .	تعریف دیدگاه جمله گفتمان تحلیل مکالمه، و دیدگاه روایتی رویکردهای ارزیابی اختلالات گفتمان رویکردهای درمان اختلالات گفتمان	سخنرانی نمایش فیلم شبیه‌سازی عملی و نمایش	آموزش سرفصل، نمایش فیلم و اسلاید	مطالعهٔ منبع درسی معرفی‌شده، پاسخ به پرسش‌ها در نمایش فیلم و اسلاید، شرکت فعال در مباحث، کار عملی در کلاس	پاسخ به پرسش‌ها، مشارکت فعال در مباحث، حل مسئله و انجام تمرین‌های مرتبط با ارزیابی و درمان	Papathanasiou I, Coppens P, Potagas C. Aphasia and related neurogenic communication disorders. ۲۰۱۳, Jones & Bartlett Learning, chapter ۱۱. Papathanasiou I, Coppens P, Potagas C. Aphasia and related neurogenic communication disorders. ۲۰۱۳, Jones & Bartlett Learning, chapter ۱۳.
۶	دانشجو بتواند اختلالات واژه‌یابی، درک شنیداری، خواندن و نوشتن در آفازی را بشناسد و اصول ارزیابی و درمان آنها را توضیح داده و در موارد بالینی به کار گیرد..	اختلالات واژه‌یابی در آفازی اختلالات درک شنیداری در آفازی اختلالات خواندن در آفازی اختلالات نوشتن در آفازی اصول ارزیابی و درمان اختلالات واژه‌یابی، درک شنیداری، خواندن و نوشتن	ارائه شفاهی توسط مدرس به همراه بحث، پرسش و گفتگو	معرفی منابع، کمک در فهم مطالب، پاسخ به پرسش‌ها و جمع‌بندی مطالب، توزیع نوت‌های کوتاه آموزشی، آموزش سرفصل	مطالعهٔ منبع درسی معرفی‌شده، ارائهٔ کنفرانس در زمینه موضوع، شرکت فعال در مباحث، کار عملی بر روی نوت‌های کوتاه آموزشی	پاسخ به پرسش‌ها، شرکت فعال در مباحث، حل مسئله و انجام تمرین‌های مرتبط با ارزیابی و درمان اختلالات واژه‌یابی، درک شنیداری، خواندن و نوشتن	Papathanasiou I, Coppens P, Potagas C. Aphasia and related neurogenic communication disorders. ۲۰۱۳, Jones & Bartlett Learning, chapter ۱۴.
۷	دانشجو آفازی دوزبانه و چندزبانه و الگوهای بروز و	مروری بر آفازی دوزبانه اصول ارزیابی آفازی دوزبانه	ارائه کنفرانس شفاهی توسط دو دانشجو با نظارت مدرس، همراه	معرفی منابع، هدایت ارائه دانشجویان، کمک به فهم مطالب، پاسخ	مطالعهٔ منبع درسی معرفی‌شده، ارائهٔ کنفرانس در زمینه	ارزیابی کنفرانس شفاهی و ارائه کتبی، شرکت در مباحث و پاسخ به پرسش‌های مرتبط با ارزیابی و	Papathanasiou I, Coppens P, Potagas C. Aphasia and related neurogenic communication disorders.

	بهبودی آن را بشناسد و بتواند اصول ارزیابی و درمان آن را توضیح دهد. .	ملاحظات و اصول درمان در آفازی دوزبانه	با بحث، پرسش و گفتگو	به پرسش‌ها، اصلاح نکات علمی و جمع‌بندی مطالب	موضوع، شرکت فعال در مباحث، کار عملی بر روی نوت‌های کوتاه آموزشی	درمان آفازی دوزبانه	۲۰۱۳, Jones & Bartlett Learning, chapter ۱۴.
۱۵	رفع اشکال	رفع اشکال	رفع اشکال	رفع اشکال	رفع اشکال	رفع اشکال	تمام منابع تدرس شده

کار / تجربه‌های عملی:
تحلیل موارد بالینی، انجام تمرین‌های حل مسئله، کار با نمونه‌ها و نوت‌های آموزشی، تمرین کاربرد چارچوب ICF در ارزیابی و درمان آفازی، تمرین انتخاب روش‌های ارزیابی و درمان، شبیه‌سازی بخش‌هایی از فرایند ارزیابی و درمان و مشاهده و تحلیل فیلم‌ها و نمونه‌های بالینی.

تکالیف دانشجو:
مطالعه متون درسی و منابع معرفی‌شده، ارائه شفاهی و کتبی موضوعات انتخاب‌شده، پاسخ به پرسش‌های مطرح‌شده، مشارکت در بحث‌های کلاسی، انجام تمرین‌های حل مسئله، تکالیف نوشتاری و انجام فعالیت‌ها و تمرین‌های عملی تعیین‌شده در طول دوره.

ارزشیابی درس:
ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در طول و پایان دوره از طریق پرسش و پاسخ، مشارکت در بحث‌های کلاسی، حل مسئله، ارائه‌های شفاهی و کتبی و ارزشیابی تشریحی انجام می‌شود. ارزشیابی مهارت‌های آموزش‌داده‌شده در طول ترم نیز با استفاده از تمرین‌های عملی، تحلیل موارد بالینی، گزارش‌ها و ارائه‌های شفاهی و کتبی انجام خواهد شد.

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه